

Kurzus kódja: FLM-403:52

Kurzus címe: Az orosz-szovjet animációs film története

Tanár neve: Geréb Anna

Kurzus időpontja, helye: Szerda, 15:00-16:30, -135

Kurzus típusa: Szeminárium

Kurzus leírása:

1. OROSZ ŐSÖK (az orosz terep sajátosságai, az animáció elve, fajtái, témái)
2. A PIONÍR ELŐTŰNŐ HAGYATÉKA (Alekszandr Sirjajev filmbáb-balettszínháza)
3. AZ ELSŐ OROSZ VILÁGSIKER I. (Alekszandr Sztarevics leleménye)
4. AZ ELSŐ OROSZ VILÁGSIKER II. (Ladislaw Starewicz francia munkássága)
5. RAJZ-FEGYVERREL A FORRADALOMBAN (avatgardisták, Vlagyimir Majakovszkij Roszta-ablakok-képregényetől Dziga Vertov és Alekszandr Buskin mozgókép-karikatúráiig)
6. AGITKÁKKAL AZ OSZTÁLYHARCBA (politplakatok a 20-as években, Alekszandr Medvedkin játéka)
7. A RAJZHANGÚ ANIMÁCIÓ PÉLDÁI (Balázs Béla-ihlette Alekszandr Ivanov és Konsztantyin Voinov-mesék)
8. ANIMÁCIÓS OSZTÁLYHARC GYEREKEKNEK
9. SZÓRAKOZÁS ÉS KÍSÉRLETEK FOLYTATÁS NÉLKÜL (Danyiil Cserkesz, Mihail Cehanovszkij indulása, Alekszandr Ptusko újítása)
10. DISNEY-ESEDÉS (stúdió- és stílusmegkötés, klasszikus mesék röviden és hosszán a 40-es-50-es években, a Hodatajev-testvérek, Brumberg-nővérek, Pantyelejmon Szazonov, Ivan Ivanov-Vano munkái)
11. A SZOVJET ANIMÁCIÓ ÚJJÁSZÜLETÉSE (a 60-70-es évek stílus- és műfajgazdagsága, egész estés és sorozatfilmek gyerekeknek és felnőtteknek. Alekszandr Hitruk, Alekszandr Hrszanovszkij, Alekszandr Petrov és a többiek sikerei)
12. EGY MAGÁNYOS ZSENI, Jurij NORSTEIN munkássága
13. A COMPUTER-ANIMÁCIÓ OROSZ MINTÁI

Kurzus teljesítésének követelményei: A kurzus során kerül rögzítésre.

Előzetes filmlista: A filmlista tájékoztató illetve ajánlott jellegű, az aláhúzottak lesznek kötelezőek a megszerezhetőség tekintetében, illetve az órán is szerepelnek majd vetített részek belőlük. Az angol feliratos változatok keresése is plusz feladat, de ez valószínűleg szintén a félév során derül ki pontosan.

Disneyland A megelevenített rajz története (Disney The Story of the Animated Drawing, William Beaudine, 1955) **15'**

Szegény Pierrot (Pauvre Pierrot, Emile Reynaud, 1892) **5'**

Egy kabin körül (Autor d'une cabine, Emile Reynaud, 1894) **2'**

Mária, skót királynő kivégzése (The Execution of Mary Queen of Scots, Alfred Clark, Edison, 1895) **30''**

Gyufareklám (Matches an Appeal Arthur Melbourne Cooper, 1899) **1'**

Varázssrajzok (Enchanted Drawing, Stuart J. Blackton 1900) **1'30''**

Új feladat a temetkezési vállalkozónak (Another Job for the Undertaker Edwin S. Porter, George S. Fleming, 1901) **1'15''**

Ördögi éjszaka (Le diable noir, Georges Melies, 1905) **4'**

Japán artisták (Les Kirike, Segundo de Chomon, 1905) **2'40''**

Elkészett bemutató (Zapozdavsaja premjera, Viktor Bocsarov, 2003) **kb. 10'**

A filmoperatőr bosszúja (Meszty kinyematograficeszkogo operatora, Vlagyiszlav Sztarevics, 1911) *angol felirat 14'*

Szépséges Lukrécia (Prekrasznaia Ljukanyida, Vlagyiszlav Sztarevics, 1912) /orosz hang/

Az erdei lakók karácsonya (Rozsgyesztvo obitatyelej lesza, Vlagyiszlav Sztarevics, 1913) *angol felirat 10'30"*

Vidám jelenetek a rovarok életéből (Veszjolije scenki iz zsznyi naszekomih, Vlagyiszlav Sztarevics, 1912) **2'06"**

Béka király-választás (Les grenouilles qui demandent un Roi, Ladislaw Starewicz, 1922) **8'**

Az öreg oroszlán (Le lion devenu vieux, Ladislaw Starewicz, 1932) **9'**

Starewitch_collection_1 [Filmoperator (1912), 13'20": Rovarkarácsony (1913), 20'50": A béka királyválasztás (Les grenouilles qui demandent un roi, 1922), 28'40" Fülemlé hangja (La voix du rossignol, 1923), 41'50" Téli körhinta (Carrousel boréal, 1958)] *angol felirat 54'*

Starewitch_collection_2 [Le lion devenu vieux, 1932, La Fontaine-ből, 8'53": Le rat des villes et le rat des champs, 1926, La Fontaine-ből, 22'30": Fetiche mascotte (Duffy int he Mascot), 1933, 42'55": Fleur de fougere 1949] (francia hang, *angol felirat*). **1h6'**

Szovjet játékok (Szovetszkije igruski, Dziga Vertov, 1924) *angol felirat 10'45"*

Animációs betétek Vertov Filmszem-sorozatában (Válaszunk a kárörvendő világnak, 1925/21 Lenini) **1'**

Kína lángokban (Kitaj v ognye, Nyikolaj Hodatajev, Jurij Merkulov, 1925) *angol felirat 31'50"*

Korcsolya (Katok, Jurij Zseljabuzsszkij, Danyiil Cserksez, Ivan Ivanov-Vano, 1927) **7'10"**

Egy lány a sok közül (Odná iz mnogih, Nyikolaj Hodatajev, 1927) /film a filmről/ **18'**

Münchhausen kalandjai (Pohozsgyenyija M., Dmitrij Cserkesz, 1929) **14'50"**

Bolygóközi forradalom (Mezsplanjetnaja revolucija, Nyikolaj Hodatajev, Jurij Merkulov, 1929) *angol felirat 7'50"*

Tyit, avagy Mese a nagykanárról (Tyit, ili Szkazka jo bolsoj lozske, Alekszandr Medvedkin, 1932) 16'30"

Keresztutca (Az első hangos rajzfilm, Ulica poperjok, Vlagyimir Szutyjejev, Lev Atamanov, 1931) **11'30"**

Black and White (Fekete és fehér, Ivan Ivanov-Vano, Leonyid Amalrik, 1932) /hosszabb és rövid vált./ *angol felirat 1'30" és 5'50"*

Posta (Pocsta, Mihail Cehanovszkij, 1929, 1964) *magyar felirat 1'07" és 18'30"*

Bazár (Mese a pópáról meg Baldáról, Bazar, Mihail Cehanovszkij, 1933) **2'16"**

Zenélő doboz (Organcsik, Nyikolaj Hodatajev, 1933) *francia felirat 20'14"*

Mese Durandaj cárról (Szkazka o care Durundaje, Valentyina és Zinaida Brumberg, Ivan Ivanov-Vano, 1934) /orosz népi opera-buffo/ **20'10"**

Tolvaj (Vor, Alekszandr Ivanov, Nyikolaj Voinov, Balázs Béla, 1934) **9'30"**

Új Gulliver (Novij Gulliver, Alekszandr Ptusko, 1935) *angol felirat 1h13'*

Az elefántka (Szlonyenok, V. Scsekalin, 1936) /Kipling/ **8'50"**

A róka és a farkas (Lisza i volk, Szarra Mokil, 1936, Pjotr Noszov 1958) /Az első színes bábfilm + későbbi rajzfilm/

A visszatért nap (Vozvrascsonnoje szolnce, Olga Hodatajeva, 1936) /Északi nép-legenda/

A közönség kedvence (Ljubimec publiky, Alekszandr Ivanov, 1937) /zeneparódia, népi nyugati ellen/

A télapó és a szürke farkas (Gyed Moroz i szerij volk, Olga Hodatajeva, Vlagyimir Szutyjejev 1937, Vitold Bordzilovszkij, Vlagyimir Szutyjejev, 1978:) *magyar hang 18'15" és 8'30"*

Piroska és a farkas (Krasznaja sapocska, Brumberg-nővérek, 1937) /suspence/ **10'23"**

Peti és Piroska (Petya i Krasznaja Sapocska, Borisz Sztjepancev, Vlagyivir Sztujejev, 1958) **18'30"**

A szürke farkas és Piroska (Szerij volk and Krasznaja Sapocska, Garri Bargyin, 1990) *angol felirat* **25'50"**

Varázsfurulya (Volszbnaja flejta, Alekszandr Ivanov, 1937) **10'10"**

Csizmás kandúr (Kot v szapogah, Brumberg-nővérek, 1938, 1968) *angol felirat* **11'20" és 17'35"**

Ivasko és a boszorkány (Ivasko i baba-jaga, Brumberg-nővérek, 1938) **11'45"**

Mese a halászlól meg a halról (Szkazka o ribake i ribke, Mihail Cehanovszkij, 1937, 1950) + diafilm, *angol felirat* **29' és 30'10"**

Mojdodir (Mojdodir, Ivan Ivanov-Vano, Kornyej Csukovszkij, 1939) /Mosakodás/ **10'25"**

Harcias hódok (Voinsztvennije bobri, Dmitrij Babicsenko, 1939) **9'**

A győzelmes útirány (Pobednij marsrut, Dmitrij Babicsenko, Leonyid Amalrik, 1939) **6'50"**

Aranykulcsocska + Buratyino kalandjai (Zolotoj kljucsik + Prikljucsenyija Buratyino Alekszandr Ptusko 1939, Ivan Ivanov-Vano, Dmitrij Babicsenko 1959) *angol felirat* **1h16'35" és 1h04'20"**

Mi is megyünk az olimpiára (I mi na olimpiadu, Vlagyimir Sztujejev, 1940) /gyerekkoncert/ **7'45"**

Politszatíra Híradó 1. (Zsumal politszatyiri, 4 történet, Brumberg-nővérek, A. Ivanov, O. Hodatajeva, Ivanov-Vano, 1941) *angol felirat* **8'13"**

Az elefánt és Maszatka kutya (Slon i Moszka, Pantyelejmon Szazonov, Lamisz Bredisz, 1941) *angol felirat* **6'05"**

Film-cirkusz (Kino-Cirk, Leonyid Amalrik, Olga Hodatajeva, 1942) *angol felirat* **3'35"**

Ne tapossák fasiszta csizmák hazánkat (Nye toptaty fasisztszkomu szapogu nesej rogyini, Alekszandr Ivanov, Ivan Ivanov-Vano, 1943) *angol felirat* **2'45"**

Három bajtárs (Tri tovariscsa, Vlagyimir Mudzsiri, 1943) /grúz/ **17'15"**

Az ellopott nap (Kragyonnoje szolnce, Olga Hodatajeva, Ivanov-Vano, 1943) /Zenei suspence/ *angol felirat* **11'**

Zenés vicc (Muzikalnaja sutka, Dmitrij Babicsenko, 1944) /Chaplin-zene is!/ **9'20"**

Telefon (Tyelefon, Mihail Cehanovszkij, Kornyej Csukovszkij, 1944) **12'**

Az elveszett levél (Propavsaja gramota, Brumberg-nővérek, 1945) *angol felirat* **40'30"**

A róka és a rigó (Lisza i drozd, Alekszandr Ivanov, 1946) **14'30"**

Tavaszi melódiák (Veszennyije melogyii, Dmitrij Babicsenko, 1946) /Csajkovszkij-zenére/ **9'06"**

Vidám kert (Veszjolij ogorod, Vlagyimir Sztujejev, 1947) *magyar hang* **10'26"**

Utazás az óriások országában (Putyeseesztvije v sztranu velikanov, Dmitrij Babicsenko, 1947) **15'20"**

A púpos lovacska (Konyok-Gorbunok, Ivan Ivanov-Vano, 1947, 1975) *angol felirat* **55' és 1h10'45"**

Mása koncertje (Masenkin koncert, Msztyiszlav Pascsenko, 1948) *angol felirat* **9'10"**

Szilveszter éjszaka (Novogodnyaja nocs, Olga Hodatajeva, Pjotr Noszov, 1948) *angol felirat* **10'10"**

Hétszínvirág (Cvetyik-szemecvetyik, Mihail Cehanovszkij, 1948) **20'35"**

Idegen hang (Csuzsoj golosz, Ivan Ivanov-Vano, 1949) /a külföldi szarka betolakodó hangja/ *angol felirat* **9'22"**

A kakukk és a seregély (Kukuska i szkvorec, Leonyid Amalrik, 1949) **10'05"**

Gyorssegély (Szkoraja pomoscs, Lamisz Bredisz, 1949) /antiszemita, a Marshall-terv ellen/ *angol felirat* külön oldalon **10'13"**

A gonosz hattyúk (Guszi-lebegyi, Alekszandra Sznyezsko-Blockaja, Albert Ivanov, 1949) + diafilm /Zenés dráma, szép/ *angol felirat* **18'33"**

Az építész róka (Lisza-sztroityel, Pantyelejmon Szazonov, 1950) *angol*

felirat 8'50"

Ki az első? (Kto pervij, Borisz Gyoskin, Gennagyij Filippov, 1950) *angol felirat 9'40"*

A sárga gólya (Zsoltij aiszt, Lev Atamanov, 1950) *angol felirat 10'11"*

Mese a halott cárkisasszonyról (Szkazka o mjortvoj carevnye, Ivan Ivanov-Vano 1951) *angol felirat 30'*

Tajgai mese (Tajozsnaja szkazka, Olga Hodatajeva, 1951) *angol felirat 10'11"*

Biborszínű virág (Alenykij cvetocsek, Lev Atamanov, 1952) *angol felirat 39'45"*

Kastanka (Kastanka, Mihail Cehanovszkij, 1952) *angol felirat 30'30"*

Nyu és Szi (Zaj i Csik, Alekszandr Ivanov, Vlagyimir Szutyeev, 1952) *angol felirat 10'15"*

Varázsbolt (Volsbenij magazin, Leonyid Amalrik, 1953) **29'22"**

Festett róka (Krasennij lisz, Alekszandr Ivanov, 1953) *angol felirat 10'05"*

A szófogatlan kiscica (Nyeposzlusnij kotyonok, Msztyiszlav Pascsenko, 1953) *angol felirat 10'45"*

Repülés a Holdra (Poljot na Lunu, Brumberg-nővérek, 1953) *angol felirat 29'30"*

Az aranyantilop (Zolotaja antyilopa, Lev Atamanov, 1954) /Cannes-ban is díj/ + diafilm *angol felirat 29'45"*

Békahercegnő (Carevma-Ljaguska, Mihail Cehanovszkij, 1954) *angol felirat 38'47"*

Az erdei színpadon (Na lesznoj esztrage, Ivan Akszencsuk, Szergej Mihalkov, 1954) *angol felirat 10'7"*

A bátor nyuszi (Hrabrij zajac, Ivan Ivanov-Vano, 1955) /Elo szereplos keretes/ + diafilm **16'50"**

A rendkívüli meccs (Nyeobiknovennij matcs, Msztyiszlav Pascsenko, Borisz Gyoskin, 1955) *angol felirat 19'50"*

Kutya és macska (Pjosz i kot, Lev Atamanov, 1955) *angol felirat 17'17"*

Micsoda madár ez? (Eto sto za ptyica, Jevgenyij Migunov, Vlagyimir Szutyeev, 1955) **10'06"**

12 hónap (Dvenadcaty meszjacev, Ivan Ivanov-Vano, 1956) *angol felirat 52'45"*

A rút kiskacsa (Gadkij utyonok, Vlagyimir Gyegtyarjov, 1956) *angol felirat 18'25"*

Régi ismerősök (Sztarije znakomije, Msztyiszlav Pascsenko, Boisz Gyoskin, 1956) *angol felirat 20'20"*

A csodakukorica (Csugyesznyica, Alekszandr Ivanov, 1957) **18'50"**

Festéktolvajok (Pohetyityelikraszok, Lev Atamanov, 1959) /Szatírába/ *angol felirat 19'30"*

Hagymácska (Csipollino, Borisz Gyoszkij, 1961) *magyar hang 37'47"*

Családi krónika (Szemejnaja hronyika, Leonyid Amalrik, Szergej Mihalkov, 1961) *angol felirat 9'35"*

Cuna és Curcuna (Cuna i Curcuna, Gavriil Lavrelavili, Arkagyij Hintibidze, 1961) *angol felirat 20'07"*

Viccek (Sutki, Kispipi és Kistréce, A három kiscica, Lev Atamanov, Vlagyimir Szutyeev, 1963) *angol felirat 9'33"*

Korongot! Korongot! (Sajbu! Sajbu! Borisz Gyoskin, 1964) **20'16"**

A kakas meg a színek (Petuh i kraszki, Borisz Sztyeancev, Vlagyimir Szutyeev, 1964) **15'12"**

A virágcsokor (Buket, Lev Atamanov, 1966) /Szatíra, stílusvált./ *angol felirat 16'30"*

Ivan Ivanics megbetegedett (Ivan Ivanics zabolet, Vera Cehanovszkaja, Szergej Mihalkov, 1966) /bürokrata/ **9'45"**

Kémszenvedélyek (Spionszkije sztrasztyi, Jefim Gamburg, 1967) /film a filmről, paródia/ **19'50"**

Film Film Film (Film Film Film, Fjodor Hitruk, 1968) /film a filmről, karikatúrák/ **19'30"**

Cicuska (Kosecska, V. Minahin, 1968) /Az első computer-animáció/ **1'25"**

A brémai muzikusok (Bremenszkije muzikanti, Inyessza Kovalevszkaja, 1969) /musical-paródia/ *angol felirat* **20'30"**

Cseburaska és Gena krokodil (Krokogyil Gena, 19'28"-tól Cseburaska /Norstein is/, 38'10"-tól Sapokljak /Norstein is/, 57'-tól Cseburaska igyot v skolu, Roman Kacsanov, 1969) /Felirat csúszik/ *angol felirat* **1h08'20"**

Micimackó (Winnie-Pooh, Fjodor Hitruk, 1969) *angol felirat* **10'**

Balerina a hajón (Balerina na korable, Lev Atamanov, 1969) **15'45"**

No, várj csak! (Nu, pogogyil!, Vjacseszlav Kotyonyocskin, 1969-től) /Az első 16 szám/ **16 x 9'30"**

Csak felnőtteknek (Tolko dlja vzroszlih, Jefim Gamburg, 1971) **8'35"**

Pillangó (Babocska, Andrej Hrszanovszkij, 1972) **9'50"**

Újévi mese (Novogodnyaja szkazka, Vlagyimir Gyegtyarjov, 1972) **16'35"**

A mesék világában (V mire baszen, Andrej Hrszanovszkij, 1973) **10'20"**

Kontaktus (Kontakt, Vlagyimir Taraszov, 1978) /Keresztapa-zene/ **9'45"**

A nagy Till (Bolsoj Til, Rejn Raamat, 1980) **13'45"**

Gólyakalifa (Halif-aiszt, Vlagyimir Ugarov, 1981) **19'40"**

Konfliktus (Konflikt, Garri Bargyin, 1983) /gyufa-pixilláció/ **7'10"**

Vidám körhinta (Veszolaja karuszel, A fa alatt - Pod jolkoj /Piroska-paródia/, 2'50"-tól Félreértés - Nyedorazumenyije, 5'32"-tól A vörös varjú – Rzsaja vorona, A. Kotyonyocskin, Ljudmila Koskina, Tatyjana Mityityello, 1983) *angol felirat* **9'12"**

Langy esők jönnek (Bugyet laszkovij dozsgy, Dmitrij Ivanov, Ray Bradbury, 1984) /üzbég/ *angol felirat* **9'50"**

Rubik-kocka (Kubik-Rubik, Alekszandr Tatarszkij, 1985) *angol felirat* **8'50"**

Bankett (Banket, Garri Bargyin, 1986) /pixilláció, felirat csúszik/ *angol felirat* **9'35"**

Macskazene (Kosacsij koncert, Vlagyimir Kaduhin, 1986) **3'50"**

A csótány (Tarakan, Rasza Sztrautmane, 1988) **8'30"**

Az éneklő macska (Kot, kotorij umel pety, Natan Lerner, 1988) **8'10"**

Kalitka (Kletka, Jekatyerina Obrazcova, 1989) **9'45"**

Karácsony (Rozsgyesztvo, Nihail Aldasin, 1996) **13'45"**

Sértés (Obida, Anna Budanova, 2013) **9'20"**

A róka és a nyúl (Lisza i zajac, Jurij Norstein, 1973) *angol felirat* **12'15"**

A kócsag és a gém (Caplja i zsuravlj, 1976) *angol felirat* **10'07"**

Süni a ködben (Jozsik v tumanye, Jurij Norstein, 1975) *angol felirat* **10'40"**

Mesék meséje (Szkazka szkazok, Jurij Norstein, 1979) **30'**

A köpönyeg (Sinyel, Jurij Norstein, befejezetlen) **18'44"**

Kötelező / ajánlott irodalom: -
